

Værd at opleve

- 1 Lodbjerg Fyr** Højt i det smukke hede- og klitlandskab troner det 35 meter høje fyr. Siden november 1884 har fyret sendt sit kraftige hvide lys af sted for at hjælpe skibene i Nordsøen med at orientere sig og komme sikkert omkring i kystnære områder. Fyret lyser stadig med to hvide blink hvert 20. sekund. De tidligere boliger for fyrpersonalet rummer udstillinger med fortællinger om livet på fyret og områdets natur. Fyrkomplekset er bygningsfredet og der er adgang til fyrtårnet mod beskednen betaling.
- 2 Lodbjerg Kystklint** er omkring 10 meter høj og består af moræneler og mørkt glimmerler overføget med sand. Her kan du nederst i profilet se de særlige formationer med mørkt og hårdt glimmerler, der står tilbage som "sorte næser", når havet nedbryder kysten. Glimmerleret er havaflejring og indeholder fossiler af små snegle, muslinger og søpindsvin. Kystklinten er et nationalt geologisk interesseområde.
- 3 Lodbjerg Sande** I Thy kaldes en sandmølle for en sande. Ca. en kilometer nordvest for Lodbjerg Fyr har havets erosion og vinden skabt et vindbrud. Det betyder, at sandet vandrer herfra som en mindre sandtunge ud over klitheden.
- 4 Lodbjerg Kirke** I udkanten af Lodbjerg Klitplantage ligger Lodbjerg Kirke omgivet af skov og klitter. Kirken er i sengotisk stil, formentlig fra 1400-tallet, og er landets næstmindste middelalderlige landsbykirke. Kirken har en fin kunstnerisk udsmykning og er åben for offentligheden.
- 5 Lyngby** Helt ude i klitterne ligger det lille, tidligere fiskerleje Lyngby. Stedet blev grundlagt af en lille gruppe familier fra Aggerområdet, som i 1864 så, at dette sted var paradis. Der var læ bag havklitten, jord at dyrke og dog alligevel så kort til havet, at de kunne fiske. Det gamle redningshus i byen er indrettet til primitivt overnatningssted for vandrere og cyklister.
- 6 Per Madsens Kjær** i Hvidbjerg Klitplantage er et yndet bade- og udflugtssted for børnefamilier. Vandet er rent og lavt.
- 7 Bronzealderhøje** De mange høje i området vidner om en tæt bebyggelse i bronzealderen. Bl.a. ligger der på Lodbjerg Klithede nord for fyret to smukke grupper af gravhøje med i alt 9 høje, samt de to markante Baunehøje nord for kirken.

Velkommen til Klitplantagerne i Sydthy

Klitplantagerne i Sydthy er en fælles betegnelse for Lodbjerg Klitplantage og Hvidbjerg Klitplantage. Syd for Lodbjerg Klitplantage ligger Flade Sø og Ørum Sø, og plantagerne er adskilt af Lyngby Hede.

Der er afmærkede vandreruter i både Lodbjerg og Hvidbjerg plantager. Fra Lodbjerg Fyr udgår 4 vandreruter, så du herfra til fods kan opleve både plantagen, klitheden, kystskrænten og Flade Sø. Vestkyststiens vandre- og cykelrute passerer gennem området. Vandreruten følger den gamle redningsvej langs kysten. Cykelruten passerer gennem plantagerne (National Cykelrute nr. 1). Panoramaruten (cykelsti nr. 410) har sit udgangspunkt fra Lodbjerg Fyr.

Mange skovveje er i så fin stand, at du det meste af året kan komme omkring i kørestol. I Lodbjerg Klitplantage er Vestkyststiens cykelrute belagt med stenmel og velegnet også for kørestolsbrugere.

En riderute er etableret langs kysten. Den begynder ved Lodbjerg Fyr og slutter ved Bulbjerg. Se mere på www.riderutenth.dk.

Hunde i snor er velkomne. Nærmeste hundeskove er i Rønhede Plantage ved Bedsted og ved Faddersbøl. Her må hunde gå løs, hvis de er under kontrol.

Det gamle redningshus i Lyngby er indrettet til primitivt overnatningssted for folk der vandrer eller cykler på Vestkyststien. Lige nord for Lodbjerg Fyr er der et primitivt overnatningssted med sheltere. Ved fyret er der også et opvarmet madpakkehus. I Hvidbjerg Klitplantage er der en stor lejrplads med shelter.

Find Naturstyrelsens digitale naturguide til Klitplantagerne i Sydthy på www.nst.dk/sydthy
For friluftstilbud og faciliteter i området:
Se www.udinaturen.dk

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

www.naturstyrelsen.dk
Tlf. 72 54 30 00

● Klitplantagerne i Sydthy

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Klitplantagerne i Sydthy

04/21. Grafisk tilrettelegning og kort: Parabol. Fotos: Lars Gundersen. Sommerfugl: Erik Dylmer. Tryk: Bording Danmark AS

Klitplantagerne i Sydthy er en oplevelse af unik natur og fugleliv

Klitplantagerne i Sydthy dækker et samlet areal på godt 2.700 ha. Plantagerne består mest af nåleskov med indblanding af løvtræer og drives efter principperne for naturnær skovdyrking. Du kan være heldig at se linnea og bjerg-dunbregne i plantagerne.

Den naturlige vegetation på hederne udgøres af dværgbuske som revling, mosebølle samt hede- og klokkelyng. Der er et rigt dyreliv i området. Af karakteristiske arter kan du se trane, natravn, stor regnspove og af mere sjælden karakter klitperlemorsommerfugl.

Sandflugten

"Hvidbjerg sogns marker er meget fordærvede af sandflugt" og "Sandet haver fordærvet største parten af sognet". Sådan lyder det i to præsteindberetninger fra henholdsvis 1555 og 1571. Sandflugten drev folk fra hus og hjem og lagde hele sogne øde. Først omkring år 1800 havde man metoder til at standse sandflugten. Først og fremmest lærte man at så eller udplante hjælmeplanten, en hårdfør græs som med sine lange rødder binder sandet, mens selve planten opfanger og standser det flygende sand.

I slutningen af 1800-tallet begyndte så de store anlæg af klitplantagerne, som dels skulle hindre sandflugten, dels producere brænde og tømmer til en skovløs egn samt give beskæftigelse til egnens beboere.

Hvidbjerg Klitplantage

I den sydvestlige del af Hvidbjerg Klitplantage er der et område med det særprægede navn "Københavnerskoven". Her findes områdets første forsøg på træplantning, udført omkring 1850 for egen regning af den senere kammerråd og sandflugtskommissær C. C. Andresen. En mindesten markerer stedet.

Det egentlige anlæg af Hvidbjerg Klitplantage er påbegyndt i 1892, fortrinsvis på hævet havbund. Der er forholdsvis god jord i plantagens østlige del. Her vokser skoven godt, hvor sandlaget ikke er for tykt til, at rødderne kan gennemtrænge det. De mange små enge omkring skovløberboligen Hvidbjerghus giver afveksling og gode muligheder for at se græssende rådyr, dådyr og kronryd.

Lodbjerg Klitplantage

Plantagen hører til de yngste i Thy, idet den er påbegyndt så sent som 1923. På det tidspunkt vurderede man, at der var styr på sandflugten. Man kunne derfor tillade sig at tage æstetiske hensyn ved at lade store hedestrækninger og klitpartier samt mindre moser og enge ligge utilplantede. Det giver plantagen stor variation og mange flotte udsyn. Jordbunden veksler fra god morænejord i plantagens centrale del til sand på hævet havbund mod nord og sydvest

Lodbjerg-området med fyret, kirken, plantagen og kystskrænten er udpeget som nationalt naturområde.

Klithederne

Med henblik på at genskabe klitheden fjernes mindre dele af plantagerne, og der sker regelmæssigt rydning af selvsåede træer på hederne, ligesom der foretages anden pleje i form af pletvis afbrænding for at forynge vegetationen. På Lyngby Klithede yngler blandt andet de sjældne fugle trane og tinksmed. Rå-, då- og kronvildt ses ofte. Dyrene veksler mellem plantagerne og de åbne klitheder, hvor de græsser og er med til at pleje naturen.

Klithederne langs den jyske vestkyst udgør en sjælden naturtype i europæisk sammenhæng. Derfor har Danmark en særlig forpligtelse til at pleje og bevare dem.

Spor fra fortiden

De mange gravhøje i Sydthy vidner om, at der har været tæt bebyggelse i bronzealderen. I Hvidbjerg Klitplantage er der registreret 17 gravhøje, hvoraf mange er så tilsandede, at de er vanskelige at se. Højene findes især i plantagens nordlige del, og Nakorsakruten passerer en fin lille højgruppe.

På Lyngby Klithede nord for fyret ligger to smukke grupper af gravhøje med i alt 9 høje. Nationalmuseet har foretaget udgravninger, og pollenanalyser viser, at her har været skov af blandt andet lind, eg og avnbøg i stenalderen. Senere optræder der mere og mere pollen af lyng. Det fortæller os, at de første bønder har ryddet skoven for at dyrke jorden, og efter en kort dyrkningsperiode har lyngen igen erobret området.

Klitplantagerne i Sydthy er en del af:
Nationalpark Thy
www.nationalparkthy.dk